

عنوان مقاله:

بررسی و نقد تحول معرفت شناسی در فلسفه سهروردی

محل انتشار:

دوفصلنامه هستی و شناخت، دوره 8، شماره 1 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 22

نویسنده:

سهراب حقیقت - استادیار گروه فلسفه و حکمت اسلامی، دانشکده الهیات دانشگاه شهید مدنی، تبریز، ایران.

خلاصه مقاله:

معرفت شناسی فیلسوف مسلمان مبتنی بر نظریه وی درباره هویت نفس است. فلاسفه مشاء نفس را جوهر مجرد می دانستند. سهروردی نیز در ابتدای فلسفه ورزی به پیروی از فلاسفه مشاء نفس را جوهر مجرد می دانست اما بعد از تحول درونی و تغییر مشی فلسفه ورزی، نظریه مشاء را درباره هویت نفس نقد می کند و برای نفس هویت نوری قائل می شود. بر خلاف فلاسفه مشاء که با تکیه بر مجرد نفس، نظام معرفتی خود را بنیان نهادند سهروردی نور بودن نفس را محور معرفت شناسی خود قرار می دهد. می توان گفت سهروردی با این انقلاب در هویت نفس، معرفت شناسی اشراقی را بنیان می گذارد. وی با تکیه بر این انقلاب، معرفت شناسی فلاسفه مشاء را در تعریف علم، ملاک علم، اقسام علم و منابع علم مورد نقد و ارزیابی قرار داده و در نهایت مبتنی بر نفس به عنوان نور محض، نظریه معرفت خود موسوم به معرفت اشراقی را مطرح می کند. در این مقاله با استفاده از روش تحلیلی-انتقادی ضمن ارائه و ارزیابی انتقادات سهروردی بر معرفت شناسی مشایی، تحول فکری سهروردی در نظریه معرفت نیز مطرح شده و نهایتاً به محدودیت های معرفت شناسی اشراقی اشاره می شود.

کلمات کلیدی:

نفس، نور محض، علم حضوری، اضافه اشراقی، هویت نوری

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1429183>

